

Тормоз в интернет? Какво можеш да направиш

Новини | Общество | на 30.03.2022 06:00

Защо говорим за това?

Когато родителите ти са били малки, никой не е мислил, че може да сложи телефона в джоба си. Нито пък да снима с него. А още по-малко - да се запознае с някого!

И на никого не му е хрумвало да предупреждава децата, че това може да бъде опасно.

В днешно време обаче много деца имат собствен смартфон. А той е пълен с изкушения.

Излизат разни съобщения, реклами... да щракнеш или не? Ами ако е вирус? Ами ако така се съгласяваш, без да разбереш, да прибавиш пари към сметката? Вярно, че ще я плащат вашите, но доста ще ти се накарат. Нормално - нали това е техният труд!

Още по-сложно е, ако някой се опитва да се запознае с теб виртуално. В реалния свят родителите ни предупреждават да не говорим с непознати. Ами в интернет?

В интернет си е също толкова опасно. Няма как да знаеш дали наистина има дете. Става малко като с Вълка от приказката за седемте козлета - можеш да отвориш вратата, защото си е посипал лапата с брашно и си е преправил гласа. Можеш да се заблудиш и без да искаш, да разкажеш за себе си повече, отколкото е редно. И това да застраши твоето спокойствие.

Ето затова по принцип социалните мрежи са за хора над определена възраст. Децата, които послъгват, когато се регистрират, всъщност се излагат на риск.

Разбира се, вината е на възрастните, които използват тяхната неопитност. На тези, които ги мамят.

Някои могат да излъжат, че децата са направили нещо ужасно (например инсталирали са приложение без знанието на родителите си) и да започнат да ги изнудват. Ще те издадем на вашите, ако не направиш каквото искаме. Или... ще източим парите им. Или... ще направим така, че целият ти клас да разбере какви ги вършиш.

Понякога се случва твои снимки да бъдат използвани по лош начин. Затова никога не е окей да изпратиш на някого снимки, които не искаш да бъдат видени от целия интернет - от съучениците ти, от родителите ти, от съседите... Понякога се случва дори бивши приятели да публикуват подобни неща, защото са сърдити или за отмъщение. Просто недей. А снимките могат да бъдат използвани, за да те изнудват да направиш нещо в реалния живот.

Много деца се плашат да кажат на родителите си. Страхуват се да не им се карат. И така всъщност се лишават от защита. Защото дори да ти се скарат, родителите ти винаги ще те защитят. А това е много, много по-важно.

Какво могат да направят родителите ти?

Например могат да отидат в полицията.

Интернет престъпленията се наказват също като в реалния живот.

Ако някой те тормози, имаш право на помощ, за да го спреш. Все едно дали тормозът е физически, или не.

Ако някой те заплашва, за да направиш нещо, това е изнудване.

Интернет престъпленията се разследват от специален отдел в полицията. Това е Главната дирекция за борба с организираната престъпност (ГДБОП). Родителите ти най-вероятно ще се обърнат към тях, за да получиш защита. Ние също поговорихме с тях, за да знаем какво да очакваме. А и да получим някои съвети.

Не е вярно, че престъпленията в интернет не могат да се проследят. Всяко устройство, от което влизаш в интернет, има свой адрес, който може да се провери. За целта има специална техника.

Освен това може да има и други пострадали - ако сигналите са много, разследващите полицианти ще видят логиката и ще открият кой е виновникът.

Не е лошо обаче да внимаваш предварително, съветват полицайте.

1. Не се доверявай на непознати, а проверявай внимателно кого приемаш за приятел.
2. В никакъв случай не изпращай лични снимки, още повече интимни.
3. Ако нещо те тревожи, бързо сподели с родителите си.

4. Не се бави. Колкото по-рано съобщиш, толкова по-големи са шансовете да се размине.

Попитахме и няколко майки какво биха казали на децата си, ако знаят, че се страхуват да не им се карат за ситуация, в която са се забъркали. Цитираме ги тук с тяхно позволение:

Десислава:

"Това, което казвам на моите деца често по повод всякакви каши, в които могат да се забъркат: "Независимо какво се е случило, как са се развили нещата, знай, че аз съм винаги насреща. Първото, което ще направя, е да спасявам, а не да се карам или упреквам."

Деница:

"Аз съм от твоята страна."

Христина:

"Благодаря ти, че ми каза какво се случва, независимо че ти е било трудно и знам, че се притесняваш как ще реагираме! Нали затова сме семейство - да се доверяваме и да си помагаме в беда и трудности. Винаги, когато ти се случва нещо, което изглежда ужасно, заплашително и с което не знаеш как да се справиш, или някой те заплашва по какъвто и да е начин, ние сме до теб и ще ти помогнем по всеки възможен начин. Всички правим понякога грешки и не преценяваме добре хората - особено пък в интернет това може да е много трудно и без да искаш, да доведе до неприятни ситуации. Но ще се справим заедно с тях!"

Кремена:

"Повечето родители помнят случки от собственото си тийнейджърство. И ще са готови на всяка цена да ви помогнат и защитят. Защото знаят колко може да боли, колко може да е срамно, обидно, тежко, ужасно... И всъщност колко силен, пораснал, умен и "як" може да се окаже човек, ако точно в този момент намери начин, сила, да се обърне към най-близките си, тези, които го обичат безрезервно и няма да го обвинят, засрамят, нахоят... Да сподели какво се е случило. И да поиска помощ."

Таня:

"Мога да ти кажа какво направих, когато дъщеря ми ми каза за приятелка, чиято интимна снимка обикаля телефоните и snapchat-овете на всички ученици в квартала. Детето не искаше да казва на техните и дъщеря ми ме заклеваше да не го правя. Но аз ѝ обясних защо е добре да се направи и после доста трудно, поради деликатната тема, говорих с бащата на детето, да намери как да го обсъди с нея и да я подкрепи. Защото тази 5-минутна ужасно негативна слава отшумява, за да се заеме от следващата грозна клюка, но самочувствието на момичето можеше сериозно да пострада, ако продължаваше да го крие, да я изнудват, да се отрази на социалните ѝ контакти. Използвах момента да говорим пак с дъщеря ми защо никога, никога не се изпращат никакви снимки (или изобщо нищо), което би те притеснило да го видиш в публичното пространство."

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
[/book/2083-tormoz-v-internet-kakvo-mozhesh-da-napravish](https://book/2083-tormoz-v-internet-kakvo-mozhesh-da-napravish)

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

